

Преюдициално запитване от Consiglio di Stato (Италия), постъпило на 23 септември 2019 г. — Sisal SpA/Agenzia delle Dogane e dei Monopoli, Ministero dell'Economia e delle Finanze

(Дело C-721/19)

(2019/C 432/30)

Език на производството: италиански

Запитваща юрисдикция

Consiglio di Stato

Страни в главното производство

Жалбоподател: Sisal SpA

Ответници: Agenzia delle Dogane e dei Monopoli, Ministero dell'Economia e delle Finanze

Преюдициални въпроси

1) Трябва ли правото на Съюза и по-специално правото на установяване и на свободно предоставяне на услуги (членове 49 и сл. ДФЕС и 56 и сл. ДФЕС), както и принципите [на правото на Европейския съюз] на правна сигурност, недопускане на дискриминация, прозрачност и безпристрастност, свобода на конкуренцията, пропорционалност, оправдани правни очаквания и съгласуваност, както и — когато са приложими — членове 3 и 43 от Директива 2014/23/ЕС⁽¹⁾, да се тълкува в смисъл, че не допуска правна уредба като съдържащата се в член 20, алинея 1 от Декрет-закон № 148 от 16 октомври 2017 г. и в последващите актове по прилагане, която гласи, че „1. Съгласно член 21, алинеи 3 и 4 от Декрет-закон № 78 от 1 юли 2009 г., изменен и преобразуван със Закон № 102 от 3 август 2009 г., Agenzia delle dogane e dei monopoli (Агенция „Митници и монополи“, Италия) разрешава продължаването на съществуващото концесионно правоотношение, свързано със събирането на залози, включително от разстояние, в моментните национални лотарии, до предвидения в член 4, параграф 1 от концесионния акт краен срок, така че да се осигурят нови и по-големи приходи в държавния бюджет в размер на 50 милиона евро за 2017 г. и 750 милиона евро за 2018 г.“, като се има предвид, че:

— член 21, алинея 1 от Декрет-закон № 78 от 1 юли 2009 г., изменен и преобразуван със Закон № 102 от 3 [август] 2009 г., предвижда предоставянето на въпросните концесии обикновено на няколко субекти, избрани чрез открити, конкурентни и недискриминационни процедури,

— член 21, алинея 4 от споменатия декрет предвижда, че концесиите, посочени в алинея 1, могат евентуално да бъдат подновявани не повече от веднъж,

— дружествата жалбоподатели не са участвали в процедурата за възлагане на концесия, обявена през 2010 г.,

— конкретното съществуващо правоотношение е създадено ab origine с един-единствен концесионер, в резултат на открита процедура, в която е представена една-единствена оферта,

— продължаването на съществуващото концесионно правоотношение на практика означава, че това правоотношение ще продължи изключително с този единствен концесионер, вместо да се извършват подновявания с множество субекти, без провеждане на процедура за възлагане?

2) Трябва ли правото на Съюза и по-специално правото на установяване и на свободно предоставяне на услуги (членове 49 и сл. ДФЕС и 56 и сл. ДФЕС), както и принципите на [правото на Европейския съюз] на правна сигурност, недопускане на дискриминация, прозрачност и безпристрастност, свобода на конкуренцията, пропорционалност, оправдани правни очаквания и съгласуваност, както и — когато са приложими — членове 3 и 43 от Директива 2014/23/ЕС, да се тълкува в смисъл, че не допуска правна уредба като съдържащата се в член 20, алинея 1 от Декрет-закон № 148 от 16 октомври 2017 г., която, при

декларирано изпълнение на член 21, алинеи 3 и 4 от Декрет-закон № 78 от 1 юли 2009 г., изменен и преобразуван със Закон № 102 от 3 август 2009 г., гласи, че „Агенция „Митници и монополи“ разрешава продължаването на съществуващото концесионно правоотношение, свързано със събирането на залози, включително от разстояние, в моментните национални лотарии, до предвидения в член 4, параграф 1 от концесионния акт краен срок, така че да се осигурят нови и по-големи приходи в държавния бюджет в размер на 50 милиона евро за 2017 г. и 750 милиона евро за 2018 г.“, така че:

- се продължава единственото съществуващо концесионно правоотношение, вместо евентуални подновявания на множество концесии, посочени в член 21, алинея 4 от Декрет-закон № 78 от 1 юли 2009 г., преобразуван с изменения в Закон № 102 от 3 [август] 2009 г., и без да се открива нова процедура,
 - предприемат се действия преди изтичането на срока на концесията: Декрет-закон № 148 от 2017 г. влиза в сила на 16 октомври 2017 г., а именно в деня на публикуването му в италианския Gazzetta Ufficiale (Официален вестник), докато концесията изтича на 30 септември 2019 г.,
 - осигуряват се нови и по-големи приходи в държавния бюджет в размер на 50 милиона евро за 2017 г. и 750 милиона евро за 2018 г., като така се променят някои аспекти, свързани с начините и срока за плащане на концесионното възнаграждение, както и потенциално с общия размер на дължимото плащане с оглед на неговата тежест, по-специално с промяната на крайните срокове за плащане, изглеждайки ги по-рано от предвиденото в първоначалната концесия, предвид — според посоченото от жалбоподателите — обективния и общоизвестен факт на финансовата стойност на времето?
- 3) Трябва ли правото на Съюза и по-специално правото на установяване и на свободно предоставяне на услуги (членове 49 и сл. ДФЕС и 56 и сл. ДФЕС), както и принципите [на правото на Европейския съюз] на правна сигурност, недопускане на дискриминация, прозрачност и безпристрастност, свобода на конкуренцията, пропорционалност, оправдани правни очаквания и съгласуваност, както и — когато са приложими — членове 3 и 43 от Директива 2014/23/ЕС, да се тълкува в смисъл, че не допуска правна уредба, като съдържащата се в актовете по прилагане на горепосочения декрет, и по-специално в съобщението на Агенция „Митници и монополи“ [протокол № 0133677] от 1 декември 2017 г., която, в декларирано изпълнение на разпоредбата на член 20, алинея 1 от Декрет-закон № 148 от 16 октомври 2017 г. и въз основа на предвиденото в член 4, първи параграф от концесионния договор за управление на моментните лотарии, който предвижда възможност за неговото подновяване не повече от веднъж, наново определя крайния срок на концесионното правоотношение на 30 септември 2028 г.; във всеки случай не засяга предвиденото в същия член 4 относно разделянето на срока на концесията на два периода съответно от пет и четири години (така след изтичането на първия петгодишен период, считано от 1 октомври 2019 г., продължаването за следващия четиригодишен период до изтичане на срока на 30 септември 2028 г. се обуславя от положителната оценка на Агенция „Митници и монополи“ за управленските резултати, която трябва да бъде дадена най-късно до 30 март 2024 г.); предвижда дружеството да внесе сума в размер на 50 милиона евро до 15 декември 2017 г., сума в размер на 300 милиона евро до 30 април 2018 г. и сума в размер на 450 милиона евро до 31 октомври 2018 г.,
- като това е предвидено преди изтичането на първоначално определения срок на концесията (съобщението на Агенция „Митници и монополи“ [протокол №] 0133677, е публикувано на 1 декември 2017 г., докато концесионният договор изтича на 30 септември 2019 г.),
 - осигурявайки така [...] предсрочното плащане на 800 милиона евро (50 милиона евро до 15 декември 2017 г., 300 милиона евро до 30 април 2018 г., 450 милиона евро до 31 октомври 2018 г.) преди крайния срок (30 септември 2019 г.),
 - определяйки по този начин [...] потенциалното изменение на общия размер на дължимото плащане, с оглед на тежестта, предвид — според посоченото от жалбоподателите — обективния и общоизвестен факт на финансовата стойност на времето?
- 4) Трябва ли правото на Съюза и по-специално правото на установяване и на свободно предоставяне на услуги (членове 49 и сл. ДФЕС и 56 и сл. ДФЕС), както и принципите [на правото на Европейския съюз] на правна сигурност, недопускане на дискриминация, прозрачност и безпристрастност, свобода на конкуренцията, пропорционалност, оправдани правни очаквания и съгласуваност, както и — когато са приложими — членове 3 и 43 от Директива 2014/23/ЕС, да се тълкува в смисъл, че не допуска такава правна уредба, включително в хипотезата, при която операторите в сектора, които понастоящем са заинтересовани от навлизане на пазара [...], не са участвали в първоначално обявената процедура за възлагане на концесията, която изтича и е продължена с досегашния концесионер, при описаните нови договорни условия, или дали [...] евентуалното ограничаване на достъпа до пазара [...] е налице само ако те действително са участвали в първоначалната процедура за възлагане?

(¹) Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за възлагане на договори за концесия (ОВ L 94, 2014 г., стр. 1).